

การวิจัยเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์จากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชาชนกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และ 3) มูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน โดยเป็นการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์จากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ ซึ่งใช้วิธี contingent valuation method (CVM) เพื่อสัมภาษณ์ความยินดีร่วมบริจาคทุนทรัพย์เพียงครั้งเดียวในชีวิต ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนโดยทั่วไปในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows) โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด สำหรับสถิติวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลนนั้น แบ่งการวิเคราะห์ออกตามลักษณะของคำถาม คือ ลักษณะคำถามแบบเปิด (open-ended) ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) และลักษณะคำถามแบบปิด (close-ended) ใช้การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (logistic regression analysis) ผลการวิจัยมีดังนี้

ในส่วนความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติในการอนุรักษ์ป่าชายเลน พบว่าประชาชนมีความเห็นด้วยในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งมีความเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความที่ว่า หากทุกคนร่วมมือกันจะสามารถฟื้นฟูสภาพพื้นที่ป่าชายเลนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และมีความเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความที่ว่า รัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการอนุรักษ์ป่าชายเลนอย่างเต็มที่ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของคำถามแบบเปิด (open-ended) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ประกอบด้วย รายได้สุทธิต่อเดือน ระดับการศึกษา ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และอาชีพนักเรียน/นักศึกษา โดยมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 282.59 บาทต่อคน และมูลค่าในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชากรวัยแรงงานทั้งกรุงเทพมหานคร ประมาณทั้งสิ้น 1,224 ล้านบาท และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของคำถามแบบปิด (close-ended) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ประกอบด้วย จำนวนเงินเริ่มแรก รายได้สุทธิต่อเดือน อาชีพนักเรียน/นักศึกษา และระดับการศึกษา โดยมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์ป่าชายเลน โดยเฉลี่ย เท่ากับ 675.52 บาทต่อคน และมูลค่าในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของประชากรวัยแรงงานทั้งกรุงเทพมหานคร ประมาณทั้งสิ้น 1,937 ล้านบาท

The purposes of this research were to study 1) people's knowledge, understanding and attitudes towards mangrove reserves; 2) factors influencing their willingness to pay for mangrove reserves; and 3) the value of willingness to pay for mangrove reserves from non-use value. The people were interviewed for willingness to pay only once in life by using the contingent valuation method (CVM). The data was collected by means of questionnaires from 400 samples of people in Thonburi District, Bangkok, derived by multi-stage sampling and then analyzed by using the SPSS for windows and the statistics used were frequency, percentage, average, maximum and minimum. The relationship between independent and dependent variables was analyzed by multiple regression in the open-ended question and logistic regression in the close-ended question.

In terms of knowledge, understanding and attitudes of mangrove reserves, the results indicated that the people's attitudes were at a high to a very high level. They agreed most with the idea that mangroves will improve when everybody cooperates, the mean score being 4.65, and least with the idea that the government allocated the most budget for mangrove reservation, the mean score being 2.35.

In the open-ended question, the factors influencing willingness to pay at the 0.05 level of significance were net income per month, level of education, knowledge, understanding and attitudes towards mangrove reserves, and occupation (student). The value of willingness to pay was 282.59 baht per person and the value of mangrove reserves of labour population in Bangkok was 1,224 million baht.

In the close-ended question, factors influencing the value of willingness to pay at the 0.05 level of significance were starting bid, net income per month, occupation (student), and level of education. The value of willingness to pay was 675.52 baht per person and the value of mangrove reserves of labour population in Bangkok was 1,937 million baht.